

ПВНЗ МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

Л. П. Матвієнко

2016р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ІІ КУРСУ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 227 ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

Миколаїв 2016р.

ВСТУП

Виробнича практика проходиться здобувачами вищої освіти спеціальності 227 «Фізична реабілітація» на другому курсі (четвертий семестр) очної форми здобуття освіти. Програма виробничої практики в установах медичного та відновного напрямку складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів, галузі знань 22 охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична реабілітація

Очна/заочна форма навчання II курс

№ п	Вид практики	Курс	Семестр	Тижні	Кількість годин/день	Кількість годин	Кількість кредитів ECTS
1	Виробнича практика	2	4	4	6	120	4

Важливою ланкою у системі практичної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична реабілітація є практика з фізичної реабілітації.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти має змогу перевірити набуті в процесі навчання теоретичні знання та засвоїти практичні уміння й навички з фахових дисциплін.

Зміст програми практики регламентується обов'язковими нормативними документами МОН України та ПВНЗ «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика» й відповідає профілю підготовки фахівців з фізичної реабілітації. Програма складена відповідно до освітньої програми і навчального плану підготовки фахівців бакалаврського рівня вищої освіти з урахуванням досвіду організації та проведення практик.

Предметом практики є професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації у відділеннях відновного лікування лікувально-профілактичних закладів, в закладах санаторно-курортного типу, в реабілітаційних центрах.

Структурно-логічна схема місця практики в освітньо-професійній підготовці фахівців з фізичної реабілітації: практика з фізичної реабілітації передбачена навчальним планом після набуття здобувачами вищої освіти відповідного обсягу знань при вивченні ряду навчальних дисциплін циклу професійної підготовки.

1. Мета і завдання практики

Мета виробничої практики: реалізація набутих студентом теоретичних знань у ЗВО; формування у студентів базових професійних та практичних знань, вмінь та навичок при проведенні фізіотерапії, масажу та лікувальної фізкультури; формування у студентів особистісних якостей, притаманних фахівцю у даній галузі та необхідних для майбутньої успішної роботи у центрах спортивної медицини та реабілітації, санаторно-курортних закладах, спеціалізованих інтернатах для осіб з особливими потребами, реабілітаційних та фізіотерапевтичних відділеннях, спортивних школах, оздоровчо-лікувальних установах, сучасних фітнес та SPA центрах; формування прагнення до професійного самовдосконалення.

Основні завдання виробничої практики:

1. Розвиток загальних і професійних компетенцій.
2. Закріплення і вдосконалення професійних умінь щодо проведення фізіотерапії, масажу та ЛФК в умовах реабілітаційних центрів, стаціонару, поліклінік та інших установ.
3. Вивчення структури оздоровчо-лікувальних та реабілітаційних установ.
4. Ознайомлення з методами і організацією роботи, зі змістом та умовами праці ерготерапевта, інструктора ЛФК, спеціаліста з фізіотерапії, масажиста.
5. Поглиблення та закріплення теоретичних та практичних знань, отриманих при вивченні спеціальних дисциплін з ЛФК, масажу та фізіотерапії.

6. Оволодіння реабілітаційними техніками з ЛФК, кінезотерапії тощо.
7. Формування вміння щодо організації робочого місця з дотриманням вимог охорони праці виробничої санітарії, інфекційної та протипожежної безпеки.
8. Формування вміння роботи в команді, ефективно спілкуватися з колегами.
9. Виховання розуміння сутності та соціальної значущості своєї майбутньої професії.
10. Формування і удосконалення комунікативних вмінь.

В результаті проходження практики здобувач вищої освіти повинен набути практичний досвід роботи, а саме знання, вміння та навички з обраної спеціальності.

Знання щодо структури оздоровчо-лікувальних та реабілітаційних установ; щодо задач, які стоять перед цими установами; щодо методів та засобів, а також організації роботи, змісту та умов праці фізичного терапевта та ерготерапевта (інструктора ЛФК, спеціаліста з фізіотерапії та масажу).

Вміння щодо здійснення реабілітаційних заходів в межах своїх повноважень в умовах фізіотерапевтичного відділення та кабінету масажу та ЛФК; застосовувати набуті теоретичні знання на практиці у реабілітаційному закладі; проводити заняття з лікувальної фізкультури з урахуванням віку та нозології захворювання під наглядом інструктора; проводити водолікування та фізіотерапевтичні процедури під наглядом завідуючого відділенням фізіотерапії; проводити просвітницькі та виховні бесіди.

Навички щодо використання сучасного інформаційного простору; користування реабілітаційними приладами та проведення фізіотерапевтичних процедур, масажу і лікувальної гімнастики.

Результатом освоєння програми виробничої практики є оволодіння студентами професійних і загальних компетенцій.

Спеціальні компетенції

СК 1 Представляти інформацію у зрозумілому для пацієнта вигляді, пояснювати йому суть реабілітаційних заходів

СК 2 Надавати паліативну допомогу

СК 3 Здійснювати діагностичні, терапевтичні та реабілітаційні заходи, взаємодіючи з учасниками лікувального процесу

СК 4 Співпрацювати зі взаємодіючими організаціями та службами

СК 5 Застосовувати засоби та методи реабілітації у відповідності з правилами їх використання

СК 6 Дотримуватися правил користування апаратурою, обладнанням та виробів медичного призначення в ході діагностичного та реабілітаційного процесу

СК 7 Вести затверджену документацію

Загальні компетенції

ЗК 1 Розуміти сутність і соціальну значущість своєї майбутньої професії, виявляти до неї стійкий інтерес

ЗК 2 Організовувати власну діяльність, обирати типові методи і способи виконання професійних завдань, оцінювати їх виконання і якість

ЗК 3 Орієнтуватися в умовах зміни технологій у професійній діяльності

ЗК 4 Самостійно визначати завдання професійного і особистісного розвитку, займатися самоосвітою, планувати та здійснювати підвищення кваліфікації

ЗК 5 Брати на себе відповідальність за роботу членів команди (підлеглих), за результат виконання завдань

ЗК 6 Працювати в колективі та в команді, ефективно спілкуватися з колегами, керівництвом, споживачами

ЗК 7 Приймати рішення в стандартних і нестандартних ситуаціях і нести за них відповідальність

ЗК 8 Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності

ЗК 9 Здійснювати пошук та використання інформації, необхідної для ефективного виконання професійних завдань, професійного та особистісного розвитку

ЗК 10 Дбайливо ставитися до історичної спадщини та культурних традицій народу, поважати соціальні, культурні та релігійні відмінності

ЗК 11 Бути готовим брати на себе моральні зобов'язання по відношенню до природи, суспільству і людині

ЗК 12 Організувати робоче місце з дотриманням вимог охорони праці, виробничої санітарії, інфекційної та протипожежної безпеки

ЗК 13 Вести здоровий спосіб життя, займатися фізичною культурою і спортом задля зміцнення здоров'я, досягнення життєвих і професійних цілей

2. Організація проведення практики

Обов'язки здобувача вищої освіти-практиканта:

- ознайомитись і дотримуватись режиму роботи бази практики;
- виявляти вихованість, етичну поведінку, ввічливість, професіоналізм;
- сумлінно виконувати програму практики та індивідуальні завдання;
- у визначений термін подати керівнику практики звітну документацію про проходження практики.

Обов'язки керівника практики:

- перед початком практики проконтролювати підготовленість бази практики;
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, надання здобувачам вищої освіти-практикантам необхідних документів (направлення, робочу програму навчальної практики з журналістики, індивідуальне завдання на практику, методичні рекомендації та ін.), перелік яких встановлює освітній заклад;
- повідомляти здобувачам вищої освіти про систему звітності з практики, а саме: подання письмового звіту та матеріалів виконаного індивідуального завдання;
- забезпечити високу якість проходження практики згідно з програмою;
- контролювати забезпечення нормальних умов праці здобувачів вищої освіти - практикантів;
- контролювати виконання здобувачами вищої освіти-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з графіком і режимом роботи бази практики;
- забезпечити здобувачів вищої освіти необхідними документами для виконання програми і завдань практики;
- сприяти організації доступу до інформації, яку необхідно опрацювати за програмою практики;
- здійснювати методичне керування виконанням здобувачами вищої освіти програми практики та індивідуального завдання, надавати їм всебічну практичну допомогу;
- контролювати підготовку практикантами звітів, підготувати характеристику, відгук з оцінкою про виконану здобувачами вищої освіти роботу;
- у складі комісії прийняти звіт і залік з практики;
- подати завідувачу кафедрою письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів вищої освіти.

3. Структура виробничої практики

План виробничої практики

1	Ознайомлення з базою практики, зі структурою закладу та правилами внутрішнього розпорядку, спеціалістами та нормативною	

	документацією.	
2	Отримання загального і вступного інструктажів з охорони праці, протипожежної та інфекційної безпеки.	1, 2 тиждень
3	Ознайомлення з роботою та обов'язками фізичного терапевта (реабілітолога), масажиста, мануального терапевта.	
4	Ознайомлення з роботою та обов'язками ерготерапевта	
5	Ознайомлення з індивідуальним планом роботи спеціалістів.	
6	Спостереження за роботою спеціалістів вищезазначеного профілю.	
7	Окреслення напрямів проходження практики та ведення щоденника практики.	
8	Складання індивідуального плану роботи на період проходження виробничої практики.	
9	Оформлення звітної документації та висновків виробничої практики.	
Робота у масажному кабінеті		
1	Ознайомлення з класичним, лікувальним та розслабляючим масажем.	2-3 тиждень
2	Спостереження за організацією роботи масажного кабінету.	
3	Ознайомлення з індивідуальним планом роботи масажистів.	
4	Спостереження за роботою спеціалістів масажного кабінету.	
5	Підготовка пацієнта до проведення масажу.	
6	Виконання класичного, лікувального та розслабляючого масажу під наглядом керівника.	
7	Заповнення документації.	
8	Проведення дезінфекційних заходів після масажу.	
9	Створення комплексу вправ для відновлення сил спеціаліста з масажу.	
Індивідуальна робота		
1	Класичний масаж	1-4 тижні
2	Лікувальний масаж	
3	Розслаблюючий масаж	
4	Косметичний масаж	
5	Вакуумний масаж	
6	Апаратні масажі	
Виховна робота		
1	Проведення бесід з пацієнтами на теми: «Здоров'єзберігаючі технології» «Здоров'я опорно-рухового апарату»	4 тиждень
2	Демонстрація тематичних освітніх кінофільмів та телепередач.	

4. Етапи практики

Етапи практики	Характеристика
Перший етап – Настановча конференція	Перед початком виробничої практики студент-практикант проходить настановчу конференцію, яка включає в себе ознайомлення з: - метою практики - основними завданнями практики - вимогами до практикантів - порядком оформлення звітної документації - тощо Настановчу конференцію проводить керівник навчального відділу, завідувач кафедри, керівник практики від ЗВО.
Другий етап – Виробнича практика:	
Перший тиждень	Упродовж першого тижня студент-практикант знайомиться з базою практики та персоналом бази практики, вивчає документацію, плани реабілітаційних програм, медичні картки хворих, проходить ознайомлення з медичними, діагностичними та реабілітаційними кабінетами та обладнанням, складає індивідуальний план практики.
Другий тиждень	Упродовж другого тижня студент-практикант виконує роботу фахівця з фізичної терапії та ерготерапії у кабінетах ЛФК, фізіопроцедур, кінезотерапії, масажу.
Третій тиждень	Упродовж третього тижня студент-практикант виконує роботу фахівця з фізичної терапії та ерготерапії у кабінетах ЛФК, фізіопроцедур, кінезотерапії, масажу.
Четвертий тиждень	Упродовж четвертого тижня студент-практикант закріплює знання, отримані на практиці, проводить виховну роботу, складає висновки та звітну документацію.
Третій етап – Заклучна конференція / диференційований залік	На заключній конференції студенти звітують про проведenu роботу, висловлюють пропозиції щодо організації практики.

5. Методи навчання

У процесі виробничої практики застосовуються пояснювально-ілюстративний метод, аналізу та синтезу, дедуктивний, описовий методи, а також метод узагальнення, формування умінь та навичок, закріплення, перевірка.

6. Методи контролю

При проходженні виробничої практики контрольні заходи включають *поточний і підсумковий контроль*.

Поточний контроль виробничої практики здійснюється раз на тиждень безпосереднім керівником практики від бази практики шляхом оцінювання кількості виконання індивідуального плану здобувача. Поточний контроль включає перевірку практичних навичок та вмінь, передбачених програмою практики.

Формою **підсумкового контролю** відповідно до навчального плану є *диференційований залік*.

Підсумковий контроль. Підведення підсумків виробничої практики здійснюється за наявності звітних документів, передбачених програмою з практики.

Наступного дня після завершення навчальної практики здобувачі вищої освіти-практиканти здають керівнику практики всі звітні документи для їх попередньої оцінки. Упродовж 10 днів після завершення практики на кафедрі відбувається підсумковий залік, на якому здобувачі вищої освіти перед комісією захищають матеріали практики. Комісія призначається рішенням кафедри і складається з завідуючого кафедрою, провідного спеціаліста даного напрямку та керівника практики від кафедри.

На заліку присутні всі здобувачі вищої освіти-практиканти.

Для підведення підсумків практики та кінцевої оцінки роботи здобувачів вищої освіти-практикантів керівник практики інформує комісію про фактичні терміни початку та завершення роботи, склад групи здобувачів вищої освіти, які пройшли практику, їх дисципліну, а також з інших питань організації та проведення практики. До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали завдання програми практики та вчасно оформили звітну документацію.

При кінцевій оцінці результатів практики враховується попередня оцінка керівників від бази практики і від кафедри та результати захисту підсумкової роботи практики.

Оцінка за практику заноситься керівником від університету до індивідуального завдання на практику, індивідуального плану здобувача вищої освіти і заліково-екзаменаційної відомості.

7. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Бали з виробничої практики незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з навчальної практики	Оцінка за 4-ри бальною шкалою	Критерії оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти практичних навичок та вмінь
Від 90 до 100 балів	5	наявні всі необхідні документи з практики з усіма реквізитами; звіт написано самостійно з дотриманням формальних вимог; завдання практики виконані і висвітлені повністю; здобувачем вищої освіти продемонстрований високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, творчий підхід; звіт захищено успішно та отримано відповіді на запитання зі звіту.
Від 75 до 89 балів	4	наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні; звіт написано самостійно, але деякі формальні вимоги порушені; завдання практики виконані і висвітлені не всебічно; здобувачем вищої освіти продемонстрований високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, проте вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт захищено успішно, із зауваженнями.
Від 60 до 74 балів	3	наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт засновано на плагіаті без використання посилань та/або деякі формальні вимоги порушені чи недотримані взагалі; завдання практики виконані і висвітлені не в повному обсязі; здобувач вищої освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через

		малоадекватні відповіді на запитання для захисту.
Від 59 до 35 балів	2	відсутні один чи більше документів з практики, деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт повністю засновано на плагіаті без використання посилань та/або багато формальних вимог порушено чи недотримано взагалі; завдання практики пророблені і висвітлені не належним чином; здобувач вищої освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі, взаємовиключні і можуть бути майже не пов'язаними з матеріалами практики; звіт не захищено через неадекватні відповіді на запитання для захисту і слабку орієнтацію в матеріалах звіту.
Від 34 до 1 балів	2	з обов'язковим повторним курсом.

8. Вимоги до звіту

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності – письмовий звіт, підписаний і оцінений безпосередньо керівником практики. Письмовий звіт разом з іншими документами й матеріалами практики подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.

Звіт оформлюється згідно з єдиним стандартом щодо оформлення документації, повинен бути надрукований (без помилок та виправлень) з одного боку білого паперу формату А4 (210x297 мм). Аркуш звіту повинен мати поля: ліворуч – 25 мм, верхнє – 20 мм, праворуч – 15 мм, нижнє – 20 мм. Загальний обсяг звіту повинен складати близько 10 сторінок друкованого тексту. Титульна сторінка звіту видається кафедрою.

Звіт повинен включати наступні матеріали:

1. Титульна сторінка.
2. Індивідуальне завдання на практику.
3. Основна частина (звіт про конкретну виконану роботу згідно з програмою практики):
4. Висновки і пропозиції.
5. Додатки. Творчий доробок (програми ЛФК, кінезіотерапії, ерготерапії тощо).

Після закінчення практики індивідуальне завдання на практику завіряється підписом керівника бази практики.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою. Залік приймається в університеті протягом 10 днів після закінчення практики. Оцінка за практику вноситься в індивідуальний план здобувача вищої освіти.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених керівником практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри.

9. Рекомендована література

Основна

1. Гурленя А.М., Багель Г.Є., змичок В.Б. Фізіотерапія в неврології: Практ. посібник. - Москва, 2018
2. Кондрашенко В.Т., Донської Д.І. Загальна психотерапія. Мінськ, 2013.
3. Пирогова Л.А., Улащик В.С. Кінезотерапія і масаж в системі медичної реабілітації. - Гродно, 2014

4. Змичок В.Б. Сучасна міжнародна концепція наслідків хвороби та «складових здоров'я» - Мінськ, 2018
5. Томащук Е.А. Загальні основи рефлексотерапії і точкового масажу. Гродно, 2020
6. Улащук В.С., Лукомський І.В. Загальна фізіотерапія. - Мінськ, 2013

Допоміжна

7. Єпіфанов В.А. Лікувальна фізична культура та спортивна медицина, - Москва, 2017
8. «Лікувальна фізкультура і лікарський контроль» / Под ред. В.А. Єпіфанова, Г.Л. Апанасенко. - М., 2018
9. Пирогова Л.А. Основи медичної реабілітації та немедикаментозної терапії. - Гродно, 2018
10. Довідник по фізіотерапії / Под ред. Ясногородська В.Г. - М.: Медицина, 2016
11. Улащук В.С. Загальна фізіотерапія. Мн., 2015
12. Ясногородський В.Г. Електротерапія. - М.: Медицина, 2017

Інтернет ресурси

www.moz.gov.ua
<http://zdravnitsya.com>
<https://www.medicina.mk.ua>
<https://fok-viktoriya.at.u>